

Keskerakond alustab 101 kohtumisega Eestimaal

Kohtume Haapsalu kultuurikeskuses
23. jaanuaril kell 18.00

Haapsalu kultuurikeskuses arutletakse järgmiste teemade üle:
Haridus ja kultuur – laudkonna juht ja õhtu moderaator Enn Eesmaa
Sotsiaalpoliitika – laudkonna juht Peeter Vikman

Regionaalpoliitika – laudkonna juht Helen Rammu
Tööhõivepoliitika – laudkonna juht Jaanus Karilaid
Üritusest võtab osa ka Riigikogu liige, Keskerakonna peasekretär Mihhail Korb.

Kesknädal annab jooksvalt teada kohtumiste ajakavast.

23. jaanuari Haapsalu mõttetalgutega alustab Keskerakond üleriigilist ürituste sarja „101 kohtumist Eestimaal“. Läbi 2018. aasta kestvad kohtumised rahvaga erinevates Eesti kohtades peavad andma ideid Keskerakonna valimisplatvormi koostamisel järgmise aasta parlamendivalimisteks.

Rahvakohtumised, mis suurepäraselt tähistavad ka riigi sajandijubelit, toimuvad erinevates valdades ja linnades Keskerakonna juhtivoliitikutega osavõtul. Osalema oodatakse nii kohaliku elu eestvedajaid kui ka teisi inimesi. Kohtumiste käigus soovetakse kuulata kohalike elanikke ja arvamusi, koguda uusi ideid ning ärgitada kohalike inimesi aktiivselt poliitikas osalema ning probleemide lahendamisel kaasa rääkima. Ühtlasi tutvustatakse ka Keskerakonna valitsemispõhimõtteid ning eesmärke Eesti elu korraldamisel. Niiviisi loodetakse suurendada erakonna seisukohtade toetajate hulka enne 2019.

aastal toimuvad Riigikogu valimisi ning kaasata valimiskampaaniasse kohalikke aktiivseid inimesi.

Keskerakond annab endale aru, et haldusreformi järel valitsevad kohapeal erinevad meeleolud. Üsna paljud inimesed võivad tunda, et valdade liitmine viib kohaliku võimu ja teenused neist kaugemale ning nad ei saa otsustusprotsessides enam endisel viisil kaasa rääkida. Samas on tõenäoline, et kohalike inimeste kaitseks aktiveeruvad mingil määral külaliikumised. Mõnevõrra on muutunud ka tänapäeva inimeste, eriti noorte, hoiakud juhti-

misprotsesside suhtes. Senisest oluliselt enam soovetakse olla kaasatud ning osaleda dialoogis. Samas tuleb arvestada, et kaasamisüritused ei muutuks jututubadeks, millel puuduvad reaalsed tagajärjed muutuste näol. Osalejad peaksid saama kinnituse, et nende seisukohad jõuavad praktikasse, mitte ei jääks taas väljalamisüritustele a la „jäakelder“.

Tallinna eeskujul

Pealinnas on keskerakondlik linnavalitsus linnaosades selliseid kaasamisüritusi korraldanud. Sellest on olnud palju kasu, ideed on võetud kasutusele ja väga paljud ideed on ka teostatud. Niisugune

praktika võiks levida üle Eesti. Eelkõige tahetakse kuulata rahvast ja koostada oma programmi rahva soovidele vastavalt.

Üritus on õnnestunud, kui tekib ülevaade ja kontakt kohalike aktiivsete inimestega. Väga oluline on anda kohalikele tagasisidet ideede edasise saatuse kohta. Tagasiside avaldamise koht tuleks välja käia juba samal üritusel. Inimestele ei tohi jääda muljet, et neid kutsuti ilmaasjata kokku ja nende mõtted haihtusid õhku.

Pärast üritust on oluline, et Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni liikmed ja erakonna kohalikud poliitikud annaks tagasisidet näiteks kohalikus meedias.

NB! Kaardile märgitud asulates plaanitakse läbi viia rahvakohtumisi veebruaris ja märtsis.

Karilaid: Tuleme tubadest ja kontoritest välja

Keskerakonnale kui laia põhjaga rahvaerakonnale on igati paslik ja kohane, kui tullakse oma tubadest ja kontoritest välja, kohtutakse kohapealsete inimestega ning küsitakse nende arvamust. Samuti on vajalik, et kohalik rahvas saaks otse poliitikutelt ja võimu juures olevatelt inimestelt nõu küsida ning esitada oma nägemust. Kodanikuühiskonna üheks tunnuseks on, et erakonnad võtavad võimu teostamisel küll vastutuse, kuid pidevalt küsivad samas inimestelt tagasisidet ja nõuannet.

Kohapeal inimestega suheldes saame paljud küsimused kohe otse läbi arutada ning üritame ka lahendusi leida. Saame anda sotsiaalsele sidususele praktilise sisu. Laiapõhjalist Keskerakonda eristab nn kontoriakadest see, et me ei lepi PR-stiilis kokku, kuidas inimestega suhelda, vaid teeme seda avalikult ja vahetult. Ka meie tulevaste valimisplatvormi tuleb palju asju just nendest vahetutest kohtumistest kohalike inimestega.

Jaanus Karilaid, Keskerakonna aseesimees, Läänemaa piirkonna juht.

JUHTKIRI

Keskerakond astus olulise sammu astmelise tulumaksu suunas

ALINA TUBLI

Tallinna Pirita linnaosa vanem

Näis võrdlemisi uskumatu, kui aasta ja mõni kuu tagasi lõppes Reformierakonna 17 aasta pikkune valitsemisteed ja valitsuse moodustas Keskerakond. Reformierakond jätkas nimest hoolimata valitsuses astumata olulisi samme Eesti elanike elu parandamiseks ning jätkas stabiilselt kursil, mis kasvatas Eestis majanduslikku ebavõrdsust ning võttis eeskujuks loodusliku valiku printsiibi – ellu jäävad need, kes on tugevamad ja edukamad.

Olulisim põhimõte, mille eest Keskerakond minu jaoks seisab, on solidaarsus. Ühis-meelsus, mis võrdsustab üldist heaolu isiklikuga ega sea viimast esimesest kõrgemal. Keskerakond viis valitsuses ellu olulise maksureformi, mis jätab rohkem raha kätte inimestele, kes teenivad vähem, suurendades selleks maksukoormust nendel, kes teenivad rohkem. Paljudes Euroopa riikides on proportsionaalne tulumaksusüsteem jäänud inimestele ja ajale juba ammu jalgu ning kasutusele on võetud astmeline süsteem. Eestis võeti käesoleva aasta jaanuarikuust kasutusele vaid selle kombineeritud vorm, et mitte liiga suuri muudatusi korraga ellu viia.

Uuest maksureformist ning selle väidetavatest puudustest on saanud viimastel nädalatel meediast igapäevaselt lugeda. Seejuures mitmed inimesed, kes püüavad seda reformi negatiivsest küljest näidata, on ise keskmisest oluliselt kõrgema sissetulekuga. Paratamatult on hoiakud ja arusaamad Eesti riigi uuest maksusüsteemist seotud ka iga inimese isikliku maailmavaatega, kuid ei tohi teadlikult luua vale kuvandit, et uue maksureformiga inimesed ei võida. On niivõrd hoolimatu külvata hirmu nendes inimestes, kes peavad oma kuuplaanis arvestama iga pangakontole tuleva euroga. Eriti, kui seda teevad inimesed, kes uue maksusüsteemi muudatusi oma igapäevases elukvaliteedis isegi tähele ei pane.

KESKMÕTE: 80% Eesti inimestest näeb uue kuu alguses rahakotis varasemast suuremat summat, mida ei saa ümber lükata mitte ühegi väitega ajakirjanduses.

Ekspertid on leidnud, et tulumaksuvaba miinimumi tõus on madalat ja keskmist palka teenivate inimeste jaoks vajalik samm ning et tegelikult on uue maksusüsteemi loogika lihtne ja arvedega hästi selgitatav. Maksuvaba tulu reformist võidab üle 80% inimestest, kesjuures enamik neist 64 eurot kuus. Võidavad kõik töötajad, kelle sissetulek on kuni 1776 eurot; sellest enam teenivad inimesed hakkavad maksma rohkem, kuid mitte üle 36 euro. Summa, mis kõrgepalgaliste eluolu oluliselt ei mõjuta.

Kõigist pensionäridest võidab üle 40% ning jääb sama sissetulekuga ca 50%. Enamik töötavatest pensionäridest võidab, kuid tänasest rohkem hakkavad maksma need, kes teenivad palga ja pensioniga kokku üle 1352 euro kuus. Maksimumi, 83,2 eurot tulumaksu, peavad hakkama maksma 7000 kõige jõukamat – üle 2100 euro kuus teenivad pensionärid, keda on kokku alla 2%. Usun, et tehes järgmisi samme astmelise tulumaksu suunas, suudame edaspidi ka töötavate pensionäride panust vähendada.

Mina usun, et ühiskond vajab rohkem solidaarsust, ning ma pole selle vastu, et minu sissetulekust läheb järgneval aastal mõnevõrra suurem summa riigituludesse kui sel aastal. Meie ühiskond sellest ju võidab – alates enamiku inimeste sissetuleku suurenemisega, lõpetades tõhusama riigikaitse või avalike teenuste kättesaadavusega. Seda loetelu võib jätkata pikalt. Nähes meie Eesti elanikke kui ühtset meeskonda, on meie riigi võit kindlasti ka minu võit.

Aga – oma silm on kuningas ja oma särk on ihule kõige lähemal. Ükskõik, mida väidetakse ajakirjanduses, et kes ja kui palju kaotab, siis kõige kindlam tõde selgub siiski veebruari alguses pangakontol. 80% Eesti inimestest näeb uue kuu alguses rahakotis varasemast suuremat summat, mida ei saa ümber lükata mitte ühegi väitega ajakirjanduses.

Keskerakond on ellu viinud olulise maksureformi, mis suurendab Eesti inimeste heaolu. Keskerakond on astunud esimese olulise sammu astmelise tulumaksu suunas. Mina loodan ja usun, et pärast 2019. aasta Riigikogu valimisi uut valitsust moodustades astub Keskerakond sel alal ka viimase sammu, ning annab Riigikogule üle astmelise tulumaksu seaduse eelnõu.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5

Email: kesknadal@kesknadal.ee Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 573
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465
Reporter-toimetaja Aivar Jarne aivar@kesknadal.ee 6 274 583

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Altkäemaks Reformierakonna moodi

Järjekordset Reformierakonna liiget on tabanud korruptsioonisüüdistus. Eelmisel nädalal pidasid kaitsepolitseinikud kinni Jõhvi volikogu mitmekordse esimehe Niina Neglasoni (*pildil*). Reformierakonda kuuluvat Neglasoni kahtlustatakse altkäemaksu võtmises aastatel 2016–2017 Jõhvi vallavolikogu poolt äriühingu suhtes tehtavate otsuste ja nende sisulise suunamise eest. Esialgsete kahtlustuste kohaselt ületab altkäemaks 40 000 eurot.

Neglasonile heidetakse ette, et samal ajal, kui ta töötab OÜ-s Corrigo töövõimet hindava arstina, hääletas ta läinud oktoobris volikogu istungil selle poolt, et anda Corrigole rendile Jõhvi hooldekodu hoones tühjana seisvad ruumid. Samuti pannakse Neglasonile süüks, et ta on väljendunud poolehoidu selle tervisekeskuse rajamisele, mida veab Corrigo. Kapo tõlgendab palka, mida Neglason on Corrigos töötades saanud, altkäemaksuna. Neglason ise tunnustab küll volikogus hääletamisel oma firma eelistamist, kuid möönab, et ta oleks pidanud volikogus endaga seotud firma kasuks otsuse langetamisel taandama. Samuti põhjendab ta hääletamist teadmatusena, mis on muidugi mitmekordse volikogujuhi puhul pisut lapsik jutt.

Volikogu esimehele suures ulatuses altkäemaksu andmises kahtlustatava osatüki Corrigo juhatuse liikme Tiiu Sepa sõnul oli tegu töötasuga.

Samal ajal, kui Reformierakonna ladvik tuleb valimise eel välja korruptsioonitõrje programmiga pealinna, ajavad kohapealsed oravaparteilased omi korruptiivseid asju.

12. jaanuaril kirjutas Greete Palmiste ERR-i portaalis, kuidas Riigikontroll uurib juba kümmekond aastat korruptsioonivastase seaduse täitmist kohalikes omavalitsustes. Mulluse ja paar aastat varem tehtud uuringu vahele jäänud ajal pole olukord kuigipalju paranenud.

„Sel aastal (2017 – Toim.) lõppenud audit näitas, et kahes kolmandikus meie poolt [kontrollimiseks] valitud kohalikest omavalitsustest oli rikutud korruptsioonivastast seadust. Ma ei näe, et [olukord] oleks paremaks läinud,“ tõdes Riigikontrolli peakontrolör Airi Mikli läinud sügisel ETV saates „Suud puhtaks“.

Selleks, et kohalikud omavalitsused oleks puhtamad, on välja mõeldud korruptsioonivastane strateegia. Üks eesmärki strateegias on sisekontrollisüsteemi arendamine, mis kuulub Rahandusministeeriumi vastutusalasse. Juba

viimast aastat pusitakse selle kallal, et oleks üks terviklik veebirakendus, kus samal ajal võiks näha avaliku raha kasutamist ning selle kasutajate seoseid nii ettevõtete kui ka isiklike huvidega.

Olnuks see süsteem olemas, nagu oli plaanis esialgu – 2015. aastal –, tulnuks Neglasonil teha vaid paar klikki, et näha, kas tema hääletuses osalemine tuleks ehk volikogus arutlusele võtta. Või kõige loogilisemalt: kas tal tuleks hääletamata jätta?

Igatahes külastas Riigikogu korruptsioonivastane erikomisjon eelmisel nädalal valdade sisekontrolli asjus esimesena Tallinna külje all asuvat Viimsi valda. Seda juhib ei keegi muu kui Reformierakonna auesimees Siim Kallas. Ning sisekontroll pidavat seal tööle hakkama.

Mille poolest erineb Nordica õnnetu saatusega Estonian Air'ist?

Küllap kõik veel mäletavad eesti rahvusvärve kandnud lennufirmat Estonian Air. Oli ilus aeg ja uhke lennata ... Kuni 29. detsembril 2015 kuulutas Harju maakohus välja aktsiaseltsi Estonian Air pankroti. Ettevõtte vastu esitatud nõuded ulatusid umbes 113,5 miljoni euroni, varasid oli ettevõttel vaid 11,4 miljoni euro väärtuses. Algas lennufirma varade naeruväärne müük oksjonil: digifotoaparaat – 10 eurot, HP LaserJet – 45 eurot, Lenovo Miix28 – 50 eurot, jne.

Kuidas Reformierakonna juhitud valitsus niikaugele jõudis? 2011. aastal Air Baltic'u kommertsdirektori kohalt minister Juhan Partsi ettevõtmisel Estonian Air'i juhtima palgatud Tero Taskila teenis 33 000 eurot kuus, olles seeläbi meil konkurentsitalt kõrgeima palgaga riigifirmajuht. Sel ajal Estonian Air tegutses kohutava kahjumiga.

Lennupiletite hindu langetati peaaegu poole võrra – ikka lootuses, et suurendada lennukite täituvust. Isegi kallist konjakit hakati reisijatele vähem valama, et kulused kokku hoida.

Kõige hullemad olid poliitikute ebarealistlikud ambitsioonid Estonian Airi suhtes. Tehti ekspansionistlikke plaane – lendame igale poole ja hästi kasumlikult ... Aga tuli välja nagu alati...

Lõpuks sai Estonian Air'i hiigelkahjumisse juhtunud Tero

Taskila ennetähtaegse vallandamise eest koguni kolme kuu palga ehk 100 000 eurot!

Mis täna meie lennunduses toimub?

31. mai 2016 lugesime: Nordica keeldumine majandustulemuste avaldamisest on küll kaudne, aga siiski täiesti ühemõtteline tunnistus ettevõtte kehvast majandusseisust ja selle varjamise soovist, märkis Äripäev oma juhtkirjas ja jätkas: Maksimaksja rahaga finantseeritaval riigiettevõttel on igal juhul moraalne kohustus avalikkusele oma majandusseisust aru anda, kvartaalselt vähemasti. Selleks kohustab esiteks Nordica eellase Estonian Air'i kurb saatus. Samas on keeruline mõista, mille poolest Nordica ikkagi üldse erineb õnnetu saatusega Estonian Air'ist.

Pärast valitsuskvaliteetide vahetumist tulid positiivsemad teated. 8. novembril 2017 oli ERR-i uudisportaalis kirjas, et „Nordica jääb käesoleva aasta (2017) kokkuvõttes kasumisse, kuigi esialgsete plaanide järgi pidi ettevõtte nulli jõudma alles aastal 2019“.

Tallinna lennujaama läbisid 2017. aastal rekordilised 2,65 miljonit reisijat ehk 19 protsenti enam kui eelnenud aastal. Täpseks reisijate arvaks kujunes 2 648 361. Detsembris teenindas Tallinna lennujaam 188 600 reisijat ehk 18,1 protsenti enam kui aasta varem. Sellel positiivsel noodil ka lõpetame. Head lendu sulle, Nordica!

HIIBUSE NÄDAL

MEELETU VÕIDUJOKS – TOOTMINE PLUSS TARBIMINE

Toomas Tamsar pingutab kõvasti üle

„Tamsar Coaching“ (Tamsar juhendab – Toim.) – nii tutvustab ennast Tööandjate Keskliidu tegevjuht Toomas Tamsar portaalis www.tamsar.eu

INDREK VEISERIK

„Coach (ingl. k. treener või juhendaja – Toim.) aitab juhil saavutada ja asju teistmoodi teha. Juhil on vaja kellegagi rääkida. Päriselt. Kellegagi, kes saab asjast aru ja ei anna hinnangut. Coach aitab segastes olukordades selgust luua, iseloomustab Tamsar ennast ja oma kolleege kui juhtide treenerit kodulehel. Tamsare enda jutt tekitab avalikkuses tihtilugu selguse asemel hoopis segadust.

Tamsare eksimused

Mida räägib aga juhtide koolitaja Tamsar oma kodumaa Eesti kohta: „Saime Eesti, millel on läinud nii hästi, et paljudel inimestel ongi tekkinud arusaam, et Eestil on nende ees kohustused ja nendel Eesti ees õigused.“ Väga ilus ütlemine kodulehel, millele järgnes aga 3. jaanuari Postimehe artiklis „Tööjõupuudus – silmad pärani kinni“ juba teada-tuntud nurisemine. „Praegu on Eestis umbes 13.000

töökohta täitmata. 13.000 inimest ja nende tööandjad maksaksid makse ja annaksid omakorda tööd paljudele teistele inimestele. Kui need töökohad oleks võimalik täita ametlikult väljastpoolt Eestit töötajaid palgates, saaks laekuva maksurahaga teha palju asju,“ kirjutab Tamsar.

Nüüd järgneb pikk nimekiri sel-

Need olid meie oma inimesed, kelle lasti südamerahus välismaale minna. Kus siis oli Reformierakonna ja Tamsare „tark mõtlemine“?

lest, mida kõike selle saabuva tööliskaadri-rahaga teha saaks. Loomulikult alustab ta vähiväeelarve võimaliku paisutamise. Selline asi muidugi on mõjus, aga miks ta ei tunne huvi selle vastu, et raviteenustele on juba 2018. aastal lisatud 34 miljonit eurot rohkem kui eelmisel aastal? Kas Tamsarele on uudis,

et valitsuse läbiviidav tervishoiu rahastamise reform aitab lühendada ravijärjekordi ja parandab raviteenuste kättesaadavust? Seega Tamsare esimene rumal väide.

Teise viitena lubab ta õpetajate palku tõsta. Riik juba suunas 2018. aastaks õpetajatele palga maksmiseks 246 miljonit eurot, mis on 36 miljonit eurot rohkem kui eelneval aastal. Noorte huvi-

aiakohta! No küll ikka punnitab välja nende olematute 13 000 tööliste arvelt. Tegu oleks peaaegu et kuldmina munemisega. Aga vastulausena mainime, et koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks on aastatel 2017–2021 riigieelarves kavandatud 61 miljonit eurot. Nii ka siis kolmas mõõdalask. Ja nagu sellest kõigest veel vähe oleks, pöörab Tamsar Postimehes, arvestades meie tavarahva ülikõrget haridustaset: „Ja last but not least, selle raha eest saaksime ehitada valmis uue Estonia teatrimaja.“

Ansipi valitsemise ajal Tamsar vaikis

Miks Toomas Tamsar ei tõstnud kõva häält Reformierakonna ja peaminister Andrus Ansipi pikal valitsemisajal, kui oli majanduskriisi ja inimesi lahkus tuhandete kaupa välismaale? Siis ei teinud tänane kriitikaan piiksugi. Need olid meie oma inimesed, kelle lasti südamerahus välismaale minna. Kus siis oli Reformierakonna ja Tamsare „tark mõtlemine“? Nüüd korraga näeb Tamsar ainsat lootust immigrantide toomises Eestisse ja on peaministripartei initsiatiivi-

Toomas Tamsar näeb 13 000 võõrtöölise Eestisse toomises võimalust lahendada meie riigis valitsevad probleemid. Alustama peaks meie oma inimeste tagasikutsumisest. Foto tõmmis portaalist tamsar.eu.

vide suhtes kriitiline.

Samas ei meeldi Tamsarele kuidagi see uudis, et saabuvatele töötajatele tuleb uue direktiivi alusel maksta palka nii nagu koduriigis ning neile laienevad lisaks palgale ka kõik kodused lisatasud, siis seda tiitlit kannan ma uhkusega,“ rääkis Kadri Simson.

vaba liikumise ilusa sildi taustal tegelikult suure konkurentsis püsima või teeks see nende olukorra keeruliseks. Lihtsamalt, tuleks hakata töölistele ka siinmaal korralikku palka maksma. Seega tema pakutud 13.000 sissetoodavat töölist peavad saama oma kodumaa seaduste järgi igati rikkalikku palka!

Punane vaip Kaja jalge ette

Eesti sõltumatu ja vaba meedia on ületanud järjekordse verstaapi. Seekord eriti häbiväärselt alandlikuna. Eesti Ekspressi eelmise nädala juhtartiklis laotatakse punane vaip Reformierakonna esimeheks saava Kaja Kallase (pildil) ees lahti lausa Brüsselist Tallinnani. Ja seda niisuguse kiindumusega, mida kohtab vaid Oscar'ite jagamisel Hollywoodi filmides.

See punane vaip ei pea Kajat lennutama mitte ainult ühe juhtimiskriisivaevleva opositsiooni-erakonna etteotsa, vaid otse Stenbocki majja – peaministri kabinetti. Seejuures ei peagi Kaja ise tegema midagi muud kui ainult andma jah-sõna (mis ometi seni nii raskelt tulnud). Sest artikli põhjal, millel on küll ajakirjanike allkirjad, kuid mis on kui õpikunäide moodsa aja spindoktorite tööst, on Kaja Kallasest tehtud viimne võimalus päästa Eesti poliitiline kultuur. Kaja tagasihoidlikumat, samas sihikindlamat, ausamat, töökat, ettevõtlikumat, targemat, kaastundlikumat... – lihtsalt paremat poliitikut pole praegu Eestis lihtsalt olemas.

Kõik, mida ta teeb või ei tee, ütleb või jätab ütlemata, mõtleb või ei mõtlegi – kõik on õige ning muutumas legendiks. Isegi pisidetallides, ning eriti just neis. Saatan peitub detailides, armastab öelda Kaja isa Siim, ning neid PR-tegelaste poolt puistatud üksikasju tuleb artiklist kui jäneseid mustkunstniku varru-

kast. Kaja astub kõõki, ning kohe lööb see särama. Kaja õppis ülikoolis juurat – kui läbinägelik; Kaja vahetas töökohta – nii tark tegu; Kaja tuli poliitikasse – vapustav; Kaja saatis sms-i – väga õigeaegne; Kaja ei vastanud parteijuhi telefonikõnele – kui põhimõttekindel; Kaja jättis asjad enda teada – õpigu teised sellest.

Kaja aupaistes ei muutu artiklis tublimaks mitte ainult tema varasemad töö- ja elukaaslased, sõbrad ja tuttavad, vaid isegi näiteks Jürgen Ligi, kes kunagi ütles välja õnnetu lause Kaja silmadest ja kinnisest suust.

Sellal kui meedia ründab praegust valitsust ning eriti Keskerakonna ministrid igal võimalusel, on olemas üks poliitik Kaja, kes naudib meedia ühtset soosingut. Temast Eesti Ekspressi tehtud lugu peaks olema kõigile poliitikast kirjutavatele ja kirjutada kavitsevatele ajakirjanikele ning eriti ajakirjandustudenditele õpikunäiteks, kuidas seda ei peaks tegema. Samas on see eeskujuks kõigile PR-inimestele näitlikustamiseks, milline peab välja nägema üks pealtnäha „õige lugu“ poliitikust.

Ajakirjanikud, poliitikud ja lihtsalt lugejad! Kui loete edaspidi mõnda järjekordset huvitavat üksikasja Kaja tegemistest, siis teadke, et see on parim Eesti poliitiline PR, mis kunagi olnud.

Kesknädal

Kadri Simson seljatas umbusaldajad

Majandus- ja taristuminister Kadri Simsoni vastane umbusaldushääletus kukkus eelmise nädala kolmapäeval Riigikogus läbi. Simsoni jätkamise poolt hääletas 49, samas kui umbusaldajaid oli 44.

Simson (pildil) sõnas läbikukkunud umbusaldus-avaldust kommenteerides, et umbusaldus, mis tugineb juba varasemalt ümber lükatud väidetele, ei saanudki toetust leida. Simsoni sõnul tehti seda vaid tähelepanu saamise nimel ning selleks, et näidata opositsiooni olemasolu.

„Kui sisuliste teemadega ei suudeta pilti tõusta, siis võetakse ette drastilisemaid samme, nagu näiteks umbusaldus. Mida täpsemalt kokkuvõttes siiski ette heidetakse, on opositsiooni umbusaldustekstist raske aru saada, sest see on tõeline pudru ja kapsad. Ühte potti on pandud kõikmõeldavad väited, millest väga suur enamik ei vasta tõele ning osa tugineb lihtsalt maailmavaatelist erinevustel. Tundub, et ka opositsioon ei saanud päris lõpuni aru, mida siis ikkagi mulle täpsemalt ette heidetakse,“ kommenteeris majandus- ja taristuminister.

Peamiste umbusaldusavalduses esitatud väidetele tõi majandus- ja taristuminister välja juba möödunud aasta lõpul ümber lükatud kahtlustused sigade tõuaretustest jagamisel ning väite, et tasuta ühistranspordi rakendamiseks võivad vedajad, mitte reisijad. Samuti eksivad umbusaldajad väitega, mille kohaselt rikub EVR Cargo Venemaa-suunalisi sanktsioone. „Mis puudutab tasuta maakondlikke bussiliine, siis on selge, et antud küsimuses on meil tõepoolest Reformierakonnaga erinev arusaam. Mind ei üllata Reformierakonna ükskõiksus ja põlgus maaelu edendamise osas, kuid see ei tähenda, et ka tänane valitsus peaks käed rüpes istuma ning laskma maaelu häabuda.“

Kindlasti ei päde esitatud väide, et tasuta ühistransport on mõeldud bussifirmade tu-

luse suurendamiseks. „Bussifirmad saavad teadupärast fikseeritud liinikilomeetritasu ja maakonnaliinidel teenust osutavad ettevõtted valitakse avaliku hanke tulemusena. Nende sissetulek ei sõltu sellest, kuipalju inimesi liinil sõidab. Eksivad ka need, kes väidavad, et keegi ei kasuta maakondlikke bussiliine. Maakonnaliinidel tehti möödunud aastal ligikaudu 18 miljonit reisi. Eesti ei ole vaid Tallinn ja suuremad keskused. Kui mulle heidetakse ette seda, et tegelen maaelu eest seismisega, siis seda tiitlit kannan ma uhkusega,“ rääkis Kadri Simson.

Opositsioon poliitkabetab

Peaminister Jüri Ratas lausus, et Riigikogu andis majandus- ja taristuminister Kadri Simsoni senisele tööle ja ametis jätkamisele oma tugeva heakskiidu. Kuna kaalukaid ega selgeid põhjusi opositsioon ministri umbusaldamiseks välja ei toonud, siis ei saanud ka seekordset poliitkabetamist ootuspäraselt edu. Kadri Simson on professionaalne ja pühendunud minister, aga eelkõige siiras inimene.

Ratase sõnul seisab Simson kauaoodatud taristuinvesteeringute elluviimise, maakondliku ühistranspordi arendamise ning Eesti majanduse elavdamise eest, valmistades muu hulgas ette Tallinna Sadama börsile viimist ning jätkates projektiga „Laevad Eesti lipu alla“. „Inimesena ei ole ta kindlasti ära teeninud süüdistusi, mida osa opositsionisaadikuid on tema suunas kergekäeliselt heitnud,“ märkis Ratas.

2017. aasta juunis üritas opositsioon umbusaldada Ratase valitsuse rahandusministrit Sven Sesterit. Ka see ponnistus kukkus läbi.

Aivar Jarne

Kesknoored paluvad mõista vähese sissetulekuga inimesi

Kesknoorte juhatus juhib tähelepanu asjaolule, et suuresti solidaarsuspõhimõttel toimivas Eesti ühiskonnas on vaja mõista ka kesise sissetulekuga inimesi.

„Meie ühiskond töötab suuresti solidaarsuse põhimõttel. Näiteks panustame maksudega arstiasse, korras teedesse ja tasuta haridusse. Seni oleme harjunud, et kõigi panused on protsentuaalselt võrdsed, kuid alates 1. jaanuarist on see natukene teistmoodi,“ seisab avalikus pöördumises, millele on alla kirjutanud Kesknoorte esimees Karine Oganessian ning aseesimehed Aleksandra Pavlova ja Jan-Ander Kundla. Kesknoored tulevad meelde, et tulumaksureformiga võitis üle 80 protsendi töötavast elanikkonnast – näiteks kui eelmisel aastal oli inimese brutotöötasu 600 eurot, siis arvelduskontole laekus 498,72 eurot; pärast tulumaksureformi laekub sama brutopalka korral arvelduskontole aga 562,72 eurot ehk 64 eurot rohkem. Kokku tähendab see 12,8-protsendist lisasissetulekut. „Mida saab selle suurenenud sissetuleku eest?“ küsivad Kesknoored enda pöördumises retooriliselt. „Rikkama toidulaua, parandada ühe hambaauku, osta korralikud jalatallad või hoopis koguda raha mustadeks päevadeks. See summa loob võimaluse natukenegi tõsta elukvaliteeti. Meie jaoks on ka oluline, et võidavad noored, kes suunduvad esimest korda iseseisvasse ellu ja peavad hakkama saama väikse palgaga. Lihtne ei ole leida tasuvat töökohta ilma eelnevate töökoogemusteta või muretseda elukoht.“

Pressiteatest

Egoismi ja solidaarsuse vahel valimine on sotsiaalne dilemma

Mitte keegi ei ole suuremal määral ori kui see, kes peab end vabaks, kuid pole seda tegelikult. (J. W. Goethe)

Kui Rein Raua arvates juhvivad meid moraalsed väärdjad ja Jürgen Ligi meelest omakasupüüdlid idioodid, siis üksteise aitamise poolest oleme maailmas viimaste hulgas – teatud mõttes moraalieelsel tasemel. Mis on selles halba? Kus on selle põhjused? Mida teha?

KARL LUST

Prometheuse tõrvik

Titaan Prometheus (kr 'ette-mõtteleja') oli varastanud hävingule määratud inimkonna päästmiseks jumalalt tule. Karistuseks inimarmastuse (kr *philia* 'armastus, sõbralikkus, hoolivus'; *antropos* 'inimene, inimeseks olemine') eest käskis Zeus ta Kaukasuses kalju külge aheldada. Hiljem kasutati seda *filantroopia* mõistet ka inimeste enastohverdava käitumise kohta, mille sihiks oli teistele head teha, stressi vähendamiseks. See on altruismi (ld *alter* 'teine') vorm.

Prometheuse auks sai Ateena eeslinnas pühasse Akademose hiide püstitatud tempel, mille altarilt võtsid noored öösel oma vahatõrvikutele tule, et see võidu joostes viia Akropolisel. Teekond nõudis ettevaatust, et end mitte kõrvetada või süüdata õlgkatustega elamuid. Peamine aga oli, et tuli ei kustuks. Tuden-gite tõrvikurongkäigud sümboliseerivad Prometheuse vaimse valguse edasikandmist.

44% eestlastest on nõus väitega, et ENSV ajal olid inimesed praegustest ausamad ja hoolivamad; 19% pole sellega nõus; ülejäänud ei oska seisukohta võtta.

Õudseks ja masendavaks peavad toonast elu alla 30-aastased, kes tollal ei elanudki. („Eesti ühiskond kiirenevas ajas“, Tartu Ülikooli Kirjastus 2017). 1970.–1980. aastatel olid noortel elusihiks eneseteostus tippspetsialistina ja altruism, seejärel heaolu. Nüüd iseloomustab elluastujate kirjandeid enesekeskus, kõrgeid vaimsed püüdlused jäävad Eestis erandlikeks.

CAF-i (ühtne hindamismudel Euroopa Liidus) ülemaailmse uuringu järgi on Eesti heategevusindeksis 140 riigi hulgas häbiväärse 118. kohal. Tabelit juhvivad Myanmar ja USA. Maailma rikkaimad mehed Bill Gates ja Warren Buffett on anetanud suure osa oma tuludest heategevuseks, mis aga ei päästa karmis konkurentsivõimelise ülerahvastatud maailma.

Teekond kapitalismi

Kapitalismieelsed ühiskonnad põhinesid ühisomandil ja koostööl, mis andis igale inimesele

õiguse loota hoolitsusele.

Algkristlastel oli kõik ühine, vara müügist saadud raha jagati vaestele (Ap 44-45). Ori elas omaniku ülalpidamisel, pärisorja toitis talu, aga kodanlus jätab valdava osa rahvast ilma tootmisvahenditest, mis sunnib inimesi oma tööjõudu odavalt müüma.

Eraomand koondub väheste kätte. 85 perekonna valduses on juba pool maailma rikkustest. Ettevõtja rendib tootmisvahendeid töövõtjale sooviga saada maksimaalset tulu (P. Tammert 2017). Lisaväärtust omastades teenib näiteks Rockefeller tavainimesest miljon korda rohkem. Ameerika ökoloog ja filosoof Garrett Hardin (1968), kes avastas „ühiste karjamaade tragöödiat“, hoiatas ülepopulatsiooniohtude eest.

Kõigis sotsialismimaades toimus üleminek kapitalismile läbi anoomia (kr *a* 'mitte', *nomos* 'seadus'). Varade tagastamisel tühistati ebaõiglaselt sõjaeelsed võlad, ei kompenseeritud eramute ehituskulusid ega arvestatud peremehe vara hävimisega. Eestis riisuti 100 000 Vene sõjaväelastest tühjaks jäänud korterit. Šokiteraapia vähendas Eesti SKT-d 38% (EBRD) ja reaalpalka, mis jagunes hästi ebavõrdselt, 50% (OECD).

Krooni tulek lõi Eestis kaubaküluse tänu kümnekordsele hinnatõusule. Välismaalt rahastatud erakond Isamaa ehitas Eestit üles nii kamba kui ka aktsiiselti

Herbert Hoover tahtis USA presidendina (1929-1933) vaesuse ära kaotada. Ta uskus nagu meie Reformierakond, et vabal turul on igal ajal võimalik endale vääriline koht leida ja rikkaks saada. Tegelikult läks 63% kõigist rikkustest 1% kätte.

põhimõttel – võim andis raha ja raha võimu. Paremad töökohad jagati tutvuste kaudu.

Loomulikult kasvas negatiivne sotsiaalkapital. Varasema, alla 100 jäänud tapmise asemel registreeriti 1992. aastal 239 tapmist ja tapmiskatset. Sajad inimesed jäid kadunuks või võtsid endalt elu. Kuritegevus stabiliseerus varasemast mitu korda kõrgemal tasemel. Lahutati rohkem kui abielluti. Aborti tehti kaks korda enam kui sünnitati. Sünnimuskordaja kukkus 2,2-lt 1,3-ni. Kuna ülimalt sihiks olevat rikkust jagus vähestele, lugesid ülejäänud oma elu ebaõnnestunuks ja paljud hakkasid stressi maandama meelemürkidega. 1988. a oli Eestis 231 narkomaani, praegu süstib end kuni 20 000.

Võimule saanud parempoolsed teadsid, et liberaalsed majanduspõhimõtted killustavad ühiskonna ja olemusvõitlus sünnitab egoismi. Kõik hakkasid toitis talu, aga kodanlus jätab valdava osa rahvast ilma tootmisvahenditest, mis sunnib inimesi oma tööjõudu odavalt müüma.

TAGASI JUURTE JUURDE: Kui Rahvarinde jõul lauldi miljoniline üksikindiviidide mass tõeliseks rahvuseks, siis nüüd elab igapäev oma elu, kolmandik isegi üksinda. Reformierakonna valitsemise aegne individualismi kultus peab enam asenduma solidaarsuse, koostöö ja üksteise abistamisega. Foto rahvarinne.ee

SKT-st – tagant kolmandad. Gini koefitsient on 0.348. Pole imestada, et üleilmse õnnetabelis jääb meile 155 riigi seas 66. koht. Madalad sotsiaalkulud viivad rahva hääbumisele. Mistahes vanemahüvitise süs-

ajal 1950.-1960. aastatel. Seejärel SK kahanes 1990. aastateni drastiliselt, kuritegevus kolmekordistus. Üleriigilistes ühiskondlikes organisatsioonides ja poliitikoosolekutel osalemine vähenes kaks korda, kirikus käidi kolmandiku võrra harvem. Usaldus kaasinimeste vastu langes 55 protsendilt 35 protsendini. Streigiliikumine algul kahekordistus ja siis stabiliseerus endisel tasemel. Herbert Hoover tahtis USA presidendina (1929-1933) vaesuse ära kaotada. Ta uskus nagu meie Reformierakond, et vabal turul on igal ajal võimalik endale vääriline koht leida ja rikkaks saada. Tegelikult läks 63% kõigist rikkustest 1% kätte; 93% rahvast pidi leppima 4%-ga. Mustal Neljapäeval (24.10.1929.) tabas New Yorgi börsi krahhi, mille järel levis üle kapitalistliku maailma Suur Depressioon. USA SKT langes nelja aastaga 40%, 17 miljonit ameeriklast jäid tööta. Võib-olla olekski kapitalism hävinud, kui Franklin D. Roosevelt (USA president 1933-1945) poleks sisuliselt sotsialismi sisse seadnud (ld *socialis* 'ühiskondlik'). Kui erandid maha arvata, kehtestati üle maailma totalitaarseid ja autoritaarseid režiime ning peagi vallandus Teine maailmasõda. See viis majandusliku

teemi jaoks on Eesti liiga eba-võrdne. Ometi on valdav osa eestlastest orienteeritud sotsiaalsele turvalisusele ja hingelisele solidaarsusele („Eesti ühiskond kiirenevas ajas“, 2017), kuigi edu on religiooni staatuses. Paraku ei tajuta, et teiste abitus ja vaesus ning paljude noorte ettevalmistamatus töötegemisele on madalate maksude tagajärg, mis otseselt jagab vaeste raha ümber rikkastele. Egoismi ja solidaarsuse vahel valimine on sotsiaalne dilemma. Paremi-ideoloogia tuumaks on sotsiaalse vastutustunde kaotamine individualismi kasuks. Sellest lähtuv ühiskond ei võimalda eestlaste loomulikult headusel avalduda. Eesti sotsiaal-antropoloog Aet Annisti raamat

„Otsides kogukonda sotsialismijärgses keskkonnas. Arenguanthropoloogiline uurimus“ (Tallinna Ülikooli Kirjastus, 2011) näitab, et ebavõrdsusest tingitud piinlikkus ei võimalda midagi ühiseks kasuks ära teha isegi siis, kui raha on selleks vastavatest programmidest saadud.

Ühiskonna allakäik

USA-s peab ühiskonnalt enam saanu ka rohkem vastu andma ja rahva ees vastutama. Käibemaksu ei pooldata, riigieelarve täidetakse astmelise tulumaksuga, sotsiaal- ja varamaksuga. Samal ajal, erinevalt Euroopast, ei oodata, et riik ebavõrdsust vähendaks.

Kõige õnnelikum oli elu Ameerikas suhtelise võrdsuse

liberalismi ideed pooleks sa-jandiks varjusurma. Paul Tammert pealkirjastas oma 2017. a ilmunud raamatu „Poliitilised valikud türannia ja heaoluriigi vahel“.

Kas see kõik on eetilne?

Kui eetilne on teooria lähtumine, siis millistest ja miks? Kerge on öelda ajuvaba, moraalivaba, vabaabieliu, vabadus juua, töölt vabastamine, vabasurm. Raskem on mõista vabadust varast ja tervisest ning aust, õnnest ja inimväärikusest, kuigi ka need lubavad inimesel end mingil moel valida. Tõeline vabadus on positiivne – võimalus oma tahtmist mööda elada ja ennast teostada, mis nõuab aga suurt raha. Mõnikord inimesed ei

Individualismist kollektivismini. Ka Eestis

Me sünnime ebavõrdsesse sotsiaal-majanduslikesse tingimustesse ja võrgustikesse ning eri väärtusmaailmadesse ja mitte keegi ei saa inimeseks väljastpool ühiskonda. Meie siin Eestis elame maailmas, kus üksikute piiramatud vabadus teiste arvelt rikastada on viinud suurema osa ülejäänutest vaesusesse, jätnud nad ilma inimväärselt elust. Näiteks Reformierakonna puhul tekib küsimus: kas nad vaeseid inimesteks peavad?

Suutmata tõrjutute elujärge parandada, pakub EKRE rahvaskaaslastele võimalust tunda naudingut vähemuste õiguste piiramisest ja elu halvendamisest. Keskerakond ja SDE sooviksid individualistlikke ja ühiskondlikke huviseid tasakaalustada, mis neil riigi tasandil eraldi on võimatu. Siiski on aeg ajaloopendlit liigutada suurema kogukondlikkuse ja positiivse vabaduse suunas. Euroopaliku uuea inimloomuse uuringud näitavad, et me ei talu teiste rikastumist ja oleme selle piiramiseks nõus ise rahaliselt kaotama.

Äärmusliku ebavõrdsuse on siiani lõpetanud kas sõjad, valitused, majanduskriisid või revolutsioonid.

Lauldud laulud. Eestiski

Sotsiaalsed lõksud tagavad ajutise heaolu pikemaajalise kahju hinnaga. Reformierakondlik sundliberalism ja paremvabadus on Eesti rahvast hävitanud juba enam kui okupatsioon. Siit on lahkunud umbes 200 000 kaasmaalast. Maal on 1000 alla 20 elanikuga küla. Ka ligimesearmastus on Eestis viidud maailma viimaste hulka. Parempoolsed pöörasid oma pilgu avivajajailt, öeldes: „See ei ole minu probleem!“ Kui Rahvarinde jõul lauldi miljoniline üksikindiviidide mass tõeliseks rahvuseks, siis nüüd elab igapäev oma elu, kolmandik isegi üksinda. See kahekordistab vanurite enneaegse surma riski. Kõige raskem on ilmselt üksikemadel ja nende lastel ning omaste hooldajatel.

1831. aastal Ameerikat külastanud Prantsuse aadlik Alexis de Tocqueville kirjutas, et omaenda südamesse sulgumisest ja koduse elu nautimisest ei piisa – tuleks vaadata, kuidas kaasinimesed elavad ja astuda ühendustesse. Saksamaal oli tsiviilühiskonna tähtsust rõhutanud Hegel. Despotiaale aga on oluline, et inimesed üksteisest ei hooliks, vaid pigem üksteist vihkaksid.

Meile on üliolulisteks muudetud poliitika eraelu, skandaalid ja paratamatud halvad teod, nagu nemad ei olekski inimesed. Ent tulevikus hinnatakse nii neid kui ka meid rohkem selle järgi, mida oleme teinud teiste heaks või – mis halvim – tegemata jätnud.

Maksureformist võidab üle 80% Eestimaa elanikest

Tänavu rakendus Eestis selle sajandi olulisim maksureform, mis tõstis isikute igakuise maksuvaba tulu 500 euroni. Positiivsete kajastuste kõrval kohtab see maksureform ootamatult palju kriitikat. Seetõttu alustan taaskord kinnitusega, et üle 80% Eestimaa inimestest saavad tänu maksureformile iga kuu rohkem raha kätte.

JÜRI RATAS
peaminister, Keskerakonna esimees

Reformiga muudame maksusüsteemi nii, et sissetulekuid koheldakse võrdsemalt ning väga väikest tulu teenivatelt töötajatelt ja pensionäridelt ei võeta enam tulumaksu. Tõsi on, et alates 1200-eurosest sissetulekust hakkab maksuvaba tulu järk-järgult langema ning suure sissetulekuga inimestel (alates 2100 eurost) ei ole enam maksuvabastust.

Maksuvaba miinimumi rekordilisest tõusust võidab valdav osa töötajate ja pensionäre. Näiteks alampalka teenijad saavad aastas tänu miinimumpalga tõusule ja maksureformile ligi 1000 eurot juurde. Kokku võidavad tänu maksureformile igal palgapäeval 64 eurot sajad tuhanded inimesed, kes lisaraha enim vajavad. Kuni 36 eurot enam hakkab tulumaksu tasuma 20% töötajatest, kelle keskmine kuupalk ületab 2018. aastal 1776 euro piiri.

Sissetulekute ühetaolisem maksustamine

Rahandusministeeriumi arvutuste järgi tõuseb sel aastal töötajate

keskmine netopalk tänu üldisele palgakasvule ja maksuvaba tulu reformile tervelt 12%. See on selgelt viimase kümne aasta kõrgeim palgatõus.

Samamoodi võidab meie otsusest valdav osa eakaid. Riigiasutuste arvutuste ja prognooside kohaselt tõuseb või jääb samaks enam kui 90% pensionäride sissetulek. Alla 10% pensionäridest, kelle sissetulek on üle 1350 euro, hakkab panustama senisest 0,2 senti kuni 83,2 eurot enam. Seejuures maksimaalses summas ehk 83,2 eurot ainult kõrge, vähemalt 2100-eurose sissetuleku juures, mida saab alla 2% kõigist pensionäridest. Näiteks 1500-eurose sissetulekuga pensionär maksab igakuiselt 17 eurot rohkem tulumaksu kui eelmisel aastal. Siinkohal on oluline märkida, et töötavad pensionärid ei maksa ka uue süsteemi järgi rohkem tulumaksu kui sama sissetulekuga töötajad.

Nii maksimaalse võidu kui ka täiendava maksupanuse suuruste erinevus tuleneb asjaolust, et üldise maksuvaba tulu tõusuga 500 euroni kadus varasem 236-eurone eraldi maksuvabastus pensionidele. Seega maksustatakse sissetulekuid vara-

semast ühetaolisemalt. Paljude töötavate pensionäride netopension vähenes just seetõttu, et nad esitasid maksuvaba tulu taotluse töödandjale, mitte sotsiaalkindlustusametile, või jätsid selle kõrge sissetuleku tõttu üldse esitamata. Nende kogusissetuleku reaalne muutus selgub alles veebruaris, mil on teada, kui palju tõstis maksureform inimestel kättesaadavat palka.

Küll aga on tervikpilt juba selgunud mittetöötavate pensionäride osas. Nende seas võitis 69% ning netopension jäi samaks 30%. Seega on maksureformil positiivne või neutraalne mõju 99% mittetöötavatest pensionäridest. Tegemist on vaieldamatult ühe enim riigi toetust vajava ühiskonnagrupiga. Kusjuures tulevaste pensionitõusudega kasvab igal aastal ka maksureformist kasuajajate hulk.

Pension tõuseb

Lisaks maksureformile toetavad eakaid inimesi mitmed teised otsused. Üksi elavatele pensionäridele lisandub aastas 115-eurone toetus. Samuti kasvab käesolevast aastast paljude eakate ühendus pensioni täiendavale pensionilisele laste kasvatamise eest. Täpsemalt

VAJALIKUD KOHTUMISED: Jüri Ratas kohtus jaanuari keskel Viimsi valla elanikega. Peaminister andis lühikese ülevaate valitsuse senisest töödest ja tegevusest ning tulevikuplaanidest. Lisaks räägiti tervishoiu ja pensionisüsteemi reformidest. Säärased kohtumised rahvaga annavad Keskerakonna poliitikele võimaluse jagada adekvaatset infot ning ümber lükata ajakirjanduses levivaid valeväiteid maksureformi kohta. Foto: Jüri Ratase Facebook.

lisandub iga lapse eest 5,77 eurot kuus. Alates 1. aprillist indekseerimise tõttu tõuseb keskmine pension prognooside kohaselt veel 6,3%. Samamoodi on oluline arstiabi kättesaadavust parandav tervishoiureform ning kõrgema ravivajadusega inimestel ravimitele tehtud kulutuste senisest märksa suuremal määral hüvitamine.

Loomulikult tekitab iga reform ka rahulolematust ning küsimusi. Näiteks on palju räägi-

tud, et muutsime maksusüsteemi senisest keerulisemaks. Minu arvates on vaja maksudebatti hinnata laiemal skaalal, mõistes lihtsuse kõrval ka maksupoliitika õigluse ja sotsiaalsete eesmärkide olulisust. Valitsus seadis eesmärgiks suurendada ühiskonnas võrdsust, ning me oleme astunud selleks mitmeid olulisi samme.

Isegi kui kriitikutel on õigus ning me kaotame maksusüsteemi lihtsuses, siis inimeste

rahaline võit kaalub selle mitmekordselt üles. Maksureformi näol on tegemist põhimõttelise maailmavaatelise otsusega, et vähendada aastatega liigsuureks kasvanud sissetulekute ebavõrdsust. Võrdsem ühiskond on sidusam ja õnnelikum ning sellise ühiskonna majandus kasvab kiiremini. Täna siin kindlasti kõiki, kes on nõus võrdsema Eesti ühiskonna heaks senisest veidi enam panustama. Sellest võidame pikemas plaanis me kõik.

Reformierakonna maksupoliitika all vajuks riik kokku

Selles loos on vaatluse all, kuidas erinevad heaolu- ja arenguriigid on panustanud sotsiaalsesse turvatundesse ja mida on teinud Reformierakond, et tulumaksuvaba miinimumi tõsta. Näeme, et riigieelarve tasakaalus hoidmise mõju on null, kui suur hulk vaesemaid kodanikke, kes endi eest hästi seista ei suuda, saavad riigi valitsuselt pidevalt negatiivseid signaale.

AARNE RUBEN
kirjanik

Vaadakem, milline on maksuvaba või vähese maksustatuse määr mõnedes heaoluriikides ja ka mitte niiväga heades riikides. Ühendkuningriigis on maksuvaba palgakünnis üle saja tuhande naela maksuaasta jooksul poole väiksem kui alla selle ja 123 000 naela suuruselt palgalt kaob hoopis. Seega kodanikel, kes kuuluvad nende hulka, kes saavad alla saja tuhande naela aastas, tuleb tulumaksuvabaks miinimumiks tuhat naela kuus, mis on kõrgeim maksuvabastuse määr G7 riikide hulgas. Austraalias on tulumaksuvaba

miinimum ühes kuus 910 euro ulatuses (1517 Austraalia dollarit), vaid veidi väiksemat summat lubavad endale kreeklased. Saksamaal on see 667 eurot; samas suurusjärgus ka USA-s; Prantsusmaal veidi üle viiesaja euro. Põhjamaades ei ole miinimumpalku, kuid tulumaksust säästetakse väiksemad sissetulekud: Rootsis kuni 18800 Rootsi krooni ulatuses kuus, Soomes maksavad kuni 2100 kuusissetulekuga kodanikud 6% tulumaksu ja Norras on sissetulek alla 400 euro (ca 4000 Norra krooni) täiesti maksuvaba, edaspidi hakkab tulumaksuvabastus vähenema.

Reformierakond aitas muuta rootslasi rikkamaks

Kuni Keskerakond sai peaministriakonnaks, oli alampalk Reformierakonna taktikepi all jõudnud 2016. aastaks tõusta 430 euroni ja maksuvaba tulu 170 euroni. Samal ajal toimetati rahavood Eestist välja Rootsi

pankade kaudu, kes maksid Eestis 0% ja oma isamaal 22% ettevõtte tulumaksu. Selle protsendi läbi jõudis vaeste eestlaste raha Rootsi maksumaksja kätte, kelle majanduslikku tugevust juba niigi näitab eeltoodud arv: tulumaksuvabastus kuni 1880-eurosele kuupalgalt. Rootsis on kõrged kohalikud maksud ja väga suured sissetulekud maksustatakse nii, et kodanik saab kätte alla poole. Kui aga vaatame Rootsi vaesemaid (meie mõttes juba rikkamat keskklassi), siis turvatunnet loob seal asjaolu, et sinu tulu stabiilselt ei maksustata. Asjaolu, et Rootsi riik loobub kasu saamisest just oma vaesema keskklassi tulust, teebki sellest töörahva riigi, mida NSV Liidu õigusjärglane Venemaa sugugi pole.

Tulumaksuvaba sissetuleku osa 170 eurot iseenesest midagi ei näita, kui tulu teenija saab Eestis Rootsi keskklassiga võrreldavat palka. Siis on see lihtsalt maksuvaba ala töötajale tulevas ra-

havoos. See maksuvabastus hakkab mõjuma siis, kui inimene saab miinimumpalka ja maksuvabastus moodustab enamuse tema saadavast tulust. Näiteks koristas üks puhastusteenindaja 2015. aastal igal varahommikul Viru keskuse bussiterminalle. Tema päevatu oli 2 eurot ja kui ta veel kusagil koristas, siis 4 eurot. Seega ainult puhastusteenindajana pidi ta leppima 120-eurose kuupalgaga. See inimene oleks 170-eurost tulumaksuvabastust ka realselt tundnud.

Valitsus on andnud tööliste lootuse

Sel aastal tõusis tulumaksuvabastus viiesajale. See tähendab

Jürgen Ligi kriitika põhisisu on see, et vaestele maksmine ajab riigikassa uppi.

juba seda, et too puhastusteenindaja saab oma raha tulumaksu maksmata kätte ka sel juhul, kui ta samal päeval veel mingit tööd teeb (meenutagem, et ta on tõusnud enne kella nelja hommikul ja peaaegu mitte midagi söönud). Sellega on talle antud päästerõngas paremat tööd otsida; ta võib mõnel varahommikul küürutamise loobuda ja ringi vaadata. Valitsus on andnud tööliste lootuse.

Eelmise valitsuse ajal pidi see õnnetu inimene ikkagi ka ise riigikassasse panustama, makses tulumaksu iga 170 eurost üle jääva napi sendi eest. Nüüd arvustab selliseid juhtumeid "Jürgen Ligi jutupliiatsi" saade Postimehe veebis. Ligi kriitika põhisisu on see, et vaestele maksmine ajab riigikassa uppi. Ta joonistab graafikut, kuhu märgib üles, et palgasaajate erinevad grupid võidavad vähem, kui Jüri Ratas seda oma graafikus näitas. Kuid kurioosne on siin kaamera asend: nimelt ei näita kaamera, mida Ligi on paberile sekkendanud. Endine rahandusminister võtab kõik ette: "Väikeettevõtjad hakkavad maksta täiendavat maksu; kui

Jürgen Ligi kriitika põhisisu on see, et vaestele maksmine ajab riigikassa uppi.

teil on midagi müüa, siis arvestage, et te võite maksu alla sattuda; metsamüük maal võib olla täiendav maksurisk. /---/ Honorarid, dividendid said mainitud, preemiad, nii et kokkuvõttes see jutt on päris keeruline." Paljud tahaksid, et riigimees seletaks kõik lahti nagu Maaleht selgitas 1992. aastal püüdlikut inimesele, mis nüüd juhtuma hakkab. Siin oleks esimene nõue, et poliitik näitaks seda

paberit, kuhu ta midagi joonistab, nii nagu peaminister näitas. Rääkigu pealegi keerulist juttu, aga näidaku graafikuid. Mis kasu on telesaatel, kus midagi ei näidata?

Reformierakondlik valitsemise võib tagada riigikassa stabiilsuse, kuid ei tooda ühiskondlikku rahulolu: riik jookseb tegijatest tühjaks, meestetöid hakkavad tegema mehised mehed Ukrainast ja kõnniteid pesev naine nutab hommikul kell 4.30 jäätisepabereid korjates. See naine on sunnitud arutlema palju majanduslikumalt kui üldistes kategooriates mõtle poliitik; ja kui tema teeb graafikut, siis kindlasti näitab ta seda oma leibkonna liikmetele.

Eelnev jutt eri tulumaksuvabastustest Euroopas on mõeldud illustreerima asjaolu, et Reformierakonna valitsuse 170-euroline tulumaksuvaba miinimum polnuks ka majanduse üldisi parameetreid arvestades suuteline võistleva Prantsusmaa 500-euroline analoogiga. Praegune tulumaksuvaba miinimum aga mitte ainult ei ole suuteline võistleva: ta ongi sama suur kui Prantsusmaal.

Nädala juubilar ALEKSANDR GOMELSKI 90

„Mitte kõik endised sportlased ei ole treenerid, kuid kõik treenerid on endised sportlased.“ nii on öelnud omaaegne Nõukogude Liidu ja Venemaa kuulsaim korvpallitreener Aleksandr Gomelski, kelle juhendamisel saavutasid suurriigi sportlased kümneid võite Euroopas ja maailmas. Gomelski-aegadel tegid NSV Liidu koondises endale nime ka mitmed Eesti tippkorvpallurid.

Juudi päritolu Aleksandr Gomelski sündis 18. jaanuaril 1928 Kroonlinnas. Lapsepõlves ja noorena harrastas ta erinevaid spordialasid, kuid viimaks jäi truuks korvpallile. Kõigest sellest rääkis ta ka Urmas Otile saates „Teletutus“ 1987. aastal. Seda saadet saab praegugi vaadata internetist.

Gomelski on olnud Leningradi „Spartaki“ treener, Riia SKA vanemtreener ja meeskonna ülem, Nõukogude Liidu koondise vanemtreener ja Moskva CSKA vanemtreener, Ta on töötanud treenerina Hispaanias, Ameerika Ühendriikides ja Prantsusmaal, 1991–1992 oli ta Venemaa Korvpalliliidu ja 1997–2005 Moskva CSKA president.

Aleksandr Gomelski juhendamisel võitis Nõukogude Liidu koondis 1976. aastal maailmameistrivõistlused Uruguais ja 1982. aastal Kolumbias. Hõbemedali võitsid Nõukogude Liidu korvpallurid Gomelski juhendamisel maailmameistrivõistlustel 1978. aastal Filipiinidel, pronksmedali 1963. aastal Rio de Janeiro ja 1970. aastal Ljubljanas.

Olümpiamängudest on Nõukogude korvpallurid Gomelski juhendamisel võitnud ka hõbemedali Tokios (1964) ning pronksmedalid Mexicos (1968) ja Moskvast (1980), kuldmedali aga Soulis (1988).

Palju kordi on Aleksandr Gomelski juttu Mart Soidro raamatus „Tomson. Päikesepoiss“. Kui näiteks Gomelski tõi Tomsonile telegrammi, kus oli teade poeg Erkki sünnist, laskis ta enne selle kätteenmist Priidul tantsida.

Priit Tomson meenutab, et 1967. aastal Uruguais toimunud maailmameistrivõistlustel NSV Liidu saatkonnas toimunud üritusel tutvustas Gomelski kõiki Nõukogude Liidu koondise mängijaid ning, rääkides Tomsonist, pidadas ta väga oluliseks rõhutada just tema osa konkreetse mängu võitmisel.

„Mõned saatkonnatöötajad olevat tahtnud, et laual oleksid alkohoolseid joogid. Kuid tänu Gomelski energilisele vastuseisule jäi see realiseerimata,“ meenutab Priit Tomson.

Samas peatükis annab Priit Tomson edasi ka Gomelski kuuldud lause, et Eesti „brigaadi“ peale on ta täiesti kindel.

Priit Tomsoni elulooaamatus palub Mart Soidro Leedu ühel läbi aegade parimal korvpalluril Modestas Paulauskasel võrrelda kaht Nõukogude Liidu legendaarset peatreenerit – Aleksandr Gomelski ja Vladimir Kondrašinit.

„Minu hinnangul jagas Gomelski mängu hästi ja oli suur psühholoog. Kondrašin oli mitmeski mõttes küll treenerina tugevam, tunnetas mängu paremini, kuid Gomelski pea lõikas majandust ja poliitikat. Eriti selles plaanis, mis riikidesse sõita. Tema ajal käis koondis palju välismaal, ja nii hoidis ta enese ja mängijate motivatsiooni kõrgele.“

Paulauskase sõnul oli Gomelski ajal koondises rohkem Baltimaade mängijaid, kuid kui tuli Kondrašin, jäi neid vähemaks. Anatoli Krikun (ikka raamatus Priit Tomsonist) ütleb, et korvpallipeensuste paremaks

jagamiseks soovis Gomelski kogu aeg teiseks treeneriks Kondrašinit ja Ilmar Kullamit. „Aga ta (Gomelski) oli kõva organisator, mehed austasid teda.“

Perioodil 1962–1970 tegid Eesti korvpalluritest rahvusvahelisel areenil Aleksandr Gomelski treenimisel suuri tegusid Tomsoni kõrval Jaak Lipso, kes usutluses Öhtulehele on nimetanud vanemtreenerit koguni eesti-meelseks meheks, samuti Tõnno Lepmets, Aleksei Tammiste ja Anatoli Krikun.

Omaaegne tippkorvpallur Heino Enden mängis Nõukogude Liidu meeskonnas, kes Gomelski juhtimisel 1982. aastal võitis maailmameistrivõistlused. Enden meenutas Kesknädalale, et esimene kokkupuude Gomelskiga võis tal olla 1979. aastal. „Pidev koostöö kestis ikka kaheksa

aastat. See oli nii Nõukogude Liidu koondises, kuid suurem osa sellest möödus CSKA-s.“ Endeni arvates oli Gomelski selles mõttes väga tark, et ta oskas enda ümber hästi koon-

toimunud Aleksandr Gomelski 73. sünnipäeva tähistamisel, mille raames toimus endise Nõukogude Liidu koondise veteranide ja Madridi „Real“ veteranide vaheline mäng. „Ma polnud just tema lemmiklaps. Küllap oli kutse seotud sellega, et Gomelski hindas mängijaid, kellele raskel ja otsustaval hetkel loota võis.“

Heino Endeni sõnul viis Gomelski kaks laagrit läbi ka Tallinnas. Sportlased elasid siis Pirital TOP-hotellis. „Laagrid toimusid enamasti Nõukogude Liidu lõunapoolsetes osades. Liiga kuumade ilmadega sobis aga laagripaigaks hästi Tallinn.“

1988. aastal Souli olümpiamängudel võidu toonud NSV Liidu meeskonnas mängis eestlastest Tiit Sokk. „Tiit Sokk korvpalliaastate kroonijuveeliks kujunes Souli olümpiavõit 1988. aastal. Seda võidukat NSV Liidu koondist nimetas ROK-i president Juan Antonio Samaranch Souli olümpiakülas XX sajandi meeskonnaks. Selle meeskonna dirigendiks oli tõeline inimhingede insener Aleksandr Gomelski ning käivitavaks mängumootoriks väljakul Tiit Sokk,“ on kirjutatud sarjas „Olümpiavõitjad“ ilmunud raamatus Tiit Sokust, mille on koostanud spordiajakirjanik Tiit Lääne.

„Kes meistriliigas väljakule ei pääse, seda on sisuliselt võimatu koondisesse lülitada. Mäletan, et mängisin NSV Liidu ajal ühe aasta Kaleviga esiliigas. Aleksandr Gomelski ütles, et kõik on hästi, kuid sa oled terve aasta mänginud vales liigas,“ on Tiit Sokk ise rääkinud.

Korvpalliprofessoriks tunnustatud korvpallur, treener ja õppejõud Ilmar Kullam on usutluses Päevalehele öelnud, et Gomelski tegi esmalt meeskonna mudeli. „Tsenter pidi olema 210–215 cm pikk ja tugev. Igale kohale

esitas ka kindlad nõudmised. Seejärel oli tal tõesti võimalik kõigi seast valida, valik oli aus ja erapooletu.“

„Psühholoogilisest küljest iseloomustab Aleksandr Gomelski kõige paremini oskus meeskonda kindlakäeliselt valitseda. Temast sõltub Nõukogude korvpalli käekäigus praktiliselt kõik. Näiteks see, kes korvpalluritest saavad võistlustele välismaale. Küllap tipp sport oma karmuses vajabki seda tüüpi tipp treenerit,“ on avaldanud arvamust spordihuviline psühhiaater Jaan Olari, kes kooliõpilasena ja üliõpilasena kuulus tippkorvpallurite hulka Eestis ja osales võidukalt ka üleliidulistel võistlustel.

Välismaa ajakirjanduses on Gomelskile antud hüüdnimi *Great Aleksandr*.

„Gomelski juhendamisel tegutsenud Nõukogude Liidu korvpalluritest olen vahetult kokku puutunud varalähkunud Aleksandr Beloviga (1951–1978), kellega mul ka ühine sünniaasta,“ lisas spordientusiast arst. Aleksandr Gomelski on korvpallist kirjutanud ka kümneid raamatuid.

1995. aastal Aleksandr Gomelski valiti Maailma Korvpallikuulsuste Halli. Kõnes kõrge tunnustuse puhul ütles ta ise nii: „Mul on au see tunnustus saada. Olen olnud pikka aega treener ja see on mu karjääri kõige ilusam hetk.“

Aleksandr Gomelski suri 16. augustil 2005 Moskvast. Tema haud on seal Vagankovo kalmistul. Korvpallimaailma suurmehe igavikuteele lahkumist nimetas tuntud Nõukogude hokimängija ja treener, toonane Vene Föderatsiooni spordiminister Vjatšeslav Fetissov suureks kaotuseks kogu maailma spordielule.

Jaan Lukas

„Meedia keskpunkt“ 250

Kui telekanalite uudistesaadet ja ETV „Õnne 13“ kõrvale jätta, tuleb sarja, mis juba 250 saadet vastu pidanud, pidada tubliks saavutuseks. „Meedia keskpunkt“ saab kohe-kohe kuueaastaseks.

Kogu selle aja on see tele- saade pakkunud vaatajale teistsugust ehk alternatiivset pilguheidet nii päevasündmustele kui ka ühiskonna arengu laiemate probleemidele. Et arvatakse teistmoodi, pole tähendanud kellegi vastu minekut, vaid tähendab televaatajate mõttemaailma rikastamist uute vaadete, õpetab otsustama oma peaga, mõistma mis hea, mis mitte.

„Meedia keskpunkt“ kutsuti ellu Edgar Savisaare algatusel selleks, et populariseerida filosoofiat, mida paarikümne aasta jooksul viljeles Keskerakonna ajaleht „Kesknädal“. Astmeline tulumaks, jõuka keskklassi kujundamine Eestis, omandireformi ülekohtu heastamine, hoolitsus pensionäride ja noorte perede eest, eesti rahva ja keele säilitamine. Need teemad on Eestis ülal

tänini ja siiani on nad ka „Meedia keskpunktil“ päevakorras. Ühe hetkega on raske suuri asju muuta. Kuid käsikäes ajalehtedega „Pealinn“, „Stolitsa“ ja „Kesknädal“ ning Tallinna Televisiooni teiste saadete, on juba jõutud ühiskondlikku arvamust muuta. Selles suunas, et Eestist peab saama riik, kus kõigil oleks hea elada. Et need, kel

läheb täna hästi, aitaksid neid, kel kõige paremini veel ei lähe. Veerandtuhandeat saadet ette valmistades tuleb tõdeda, et nii mõnigi asi on õnnestunud. Kui „Meedia keskpunkti“ tegijad saavad oma meiliaadressile õnnitlusi, kus öeldakse, et nende saadet pikisilmi oodatakse, on see parim tasu, mida ühe saate eest saada võib. Aga sel aastavahetusel tuli õnnitlusi ja kirju eriti palju. Ning ikka ühe ja sama küsimusega: „Kas ikka jätkate ka uuel aastal?“

Nüüd on 2018. aasta käes ja „Meedia keskpunkt“ ikka eetris. Uus hooaeg, uued mõtted, uued kohtumised!

Heimar Lenk

Pildil: „Meedia keskpunkti“ tegijad (paremalt) Mart Ummelas, Urmi Reinde ja Heimar Lenk.

Tartu teated!

Teisipäeval, 23. jaanuaril kell 14:00 kohtuvad Tartu büroses seniirid.

Kolmapäeval, 24. jaanuaril kell 10:00-14:00 nõustab Tartu büroses abivajajaid jurist Asta Liivak. Teenus on tasuta. Info ja registreerimine tel. 55682756.

Neljapäeval, 25. jaanuaril kell 14:00 kohtume haridusosakonna saalis, Raekoja plats 12, sotsiaalala abilinnapea Tiia Teppaniga.

TELLI
KESKNÄDAL

Helista 617 7717

www.tellimine.ee

tellimine@
expresspost.ee

